

familiar

2023

LASTENSUOJELUN OMA-
VALVONTASUUNNITELMA

LASTENSUOJELUN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

LASTENSUOJELUN OMAVALVONTASUUNNITELMA

1. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1. Alihankkijat

2. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

2.1. Omavalvontasuunnitelman seuranta

2.2 Omavalvontasuunnitelman julkisuus

2.3. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

3. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

3.1. Toiminta-ajatus

3.2. Arvot ja toimintaperiaatteet

4. OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

4.1. Riskienhallinta

4.2. Ilmoitusvelvollisuus

4.3. Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

4.4. Korjaavat toimenpiteet

5. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

5.1. Hoito- ja kasvatussuunnitelma lastensuojelun sijaishuollossa

5.2. Asiakkaan kohtelu

5.3. Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

5.4. Asiakkaan asiallinen kohtelu

5.5. Asiakkaan osallisuus

5.6. Asiakkaan oikeusturva

5.7. Omaohjaaja

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

6.1. Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

6.2. Ravitsemus

6.3. Hygieniäkäytännöt

- 6.4. Infektioiden torjunta
- 6.5. Terveyden- ja sairaanhoito
- 6.6. Lääkehoito
- 6.7. Rajattu lääkevarasto
- 6.8. Monialainen yhteistyö

7. ASIAKASTURVALLISUUS

- 7.1. Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa
- 7.2. Terveydensuojelulain mukainen omavalvonta
- 7.3. Henkilöstö
- 7.4. Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet
- 7.5. Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta
- 7.6. Toimitilat
- 7.7. Teknologiset ratkaisut
- 7.8. Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

8. ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

- 8.1. Asiakastyön kirjaaminen

9. YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

10. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

- 10.1. Omavalvontaohjelma

1. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja Familiar Oy
katuosoite Paciuksenkatu
Palveluntuottajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot Mikko Määttänen, mikko.maattanen@familiar.fi

Toimintayksikkö Pienryhmäkoti Karhunpesä	Y-tunnus 0982176-1
Esihenkilö / vastuuhenkilö Meri Boström	Yhteystiedot (puhelin ja sähköposti) 0405924532, meri.bostrom@familiar.fi
Toimintayksikön katuosoite pappilantie 4 B	Postinumero ja toimipaikka 07500 Askola
Palvelut / asiakasryhmä lastensuojelun sijaishuolto	Asiakaspaikkamäärä 14

Hyvinvointialue itäuudenmaan hyvinvointialue	
Sijaintikunta Askola	Sijaintikunnan yhteystiedot Terveystie 1, 07500 Askola

LUPATIEDOT (ympäri vuorokautinen palvelu)

Luvan myöntämispäivä 12.06.2020	Palvelu, johon lupa myönnetty Lupa yksityisen ympärivuorokautisen sosiaalipalvelujen tuottamisesta

REKISTERÖINTITIEDOT (ilmoituksenvaraiset palvelut)

Ilmoituksen ajankohta 1.2.246.10.9821761.10.6	Palveluala, johon rekisteröity Ympäri vuorokautinen laitoshoido - lapset ja nuoret

1.1. Alihankkijat

Käytetäänkö toimintayksikön palvelutuotannossa alihankkijoita

Kyllä Ei

Luettelo alihankkijoista

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa myös alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta. Tilaa ja käyttäjät seuraavat toimittajien, tuotteiden ja palveluiden laatua. Mikäli kyse on satunnaisesta ja/tai pienestä häiriöstä, yksikkö selvittää asian suoraan toimittajan kanssa. Mikäli toimintahäiriö toistuu ja/tai häiriö on merkittävä, toimitetaan virallinen reklamaatio toimittajalle ja tieto tapahtuneesta sekä jo suoritetuista toimenpiteistä Mehiläisen sisäisen palautejärjestelmän kautta hankintaan. Alihankkijoilta vaaditaan sopimuksia tehdessä omaoikeussuunnitelmat.

2. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Karhunpesän omaoikeussuunnitelmia on ollut tekemässä koko Karhunpesän työryhmä sekä vastaavat ohjaajat että yksikön johtaja. Myös nuorten kanssa on keskusteltu viikkokokouksissa omaoikeussuunnitelmasta ja sen aiheista. Omaoikeussuunnitelmia päivitetään kerran vuodessa yhdessä työryhmän kanssa tai toiminnan muuttuessa.

Omaoikeussuunnitelman suunnittelusta, laatimisesta ja seurannasta vastaa

Nimi Meri Boström	Yhteystiedot 0405924532, meri.bostrom@familiar.fi

2.1. Omaoikeussuunnitelman seuranta

Yksikön johtaja pitää huolen siitä, että omaoikeussuunnitelma on ajantasainen ja on vastuussa tarvittavista muutoksista. Muutokset omaoikeussuunnitelmassa käydään yhdessä työntekijöiden sekä nuorten kanssa läpi. Omaoikeussuunnitelmaa päivitetään joka vuodelle ja päivityksestä huolehtiminen on yksikön johtajan vastuulla.

2.2 Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä yksikön asuinosa-astejen olohuoneessa olevassa kansiossa. Omavalvontasuunnitelma on työntekijöiden luettavissa sähköisessä muodossa yksikön omilla sivuilla Faminetissä. Omavalvontasuunnitelma tulee luettavaksi myös Karhunpesän internet-sivuille <https://familiar.fi/toimipaikat/pienryhmakoti-karhunpesa>. Karhunpesän omavalvonta on myös luettavissa sosiaalityöntekijöille Socfinderissa sekä Lasterissa 1.9.2023 alkaen.

2.3. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Laadittu pvm. 15.6.2020	Päivitetty / Tarkistettu pvm. 1.3.2023
Nähtävillä, missä Kontion olohuoneessa omavalvonnan kansiossa, Otson olohuoneessa omavalvonnan kansiossa	

Hyvän kohtelun suunnitelmaa on käyty nuorten kanssa läpi Karhupalavereissa (nuorten viikottaiset kokoukset). Lisäksi nuorilla on ollut mahdollisuus saada hyvän kohtelun suunnitelma omaan huoneeseensa luettavaksi ja kommentoitavaksi. Hyvään kohteluun liittyvää keskustelua käydään viikottain Karhupalavereissa sekä Kontiossa ja Otsossa. Nuoret voivat palavereissa kertoa omista ajatuksistaan, toiveistaan ja näkemyksistään liittyen Karhunpesässä tehtävään hoito- ja kasvatustyöhön.

3. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

3.1. Toiminta-ajatus

Pienryhmäkoti Karhunpesä sijaitsee Askolan kirkonkylässä luonnon ympäröimänä. Karhunpesän osastot toimivat isossa Sievi Hyvinvointitilojen 2020 rakentamassa laitoshoittoon tarkoitettussa rakennuksessa. Yksikön tilat ovat uudet ja suunnittelussa on pyritty ottamaan huomioon asiakkaiden ja ohjaajien tarpeita nuorten hoidon osalta. Yksikössä pyritään kodinomaisuuteen ja esimerkiksi ruoka yksiköissä tehdään itse. Jokaisella nuorella on oma 12 neliön huone. Molemmissa asuinyksiköissä on 7 asiakaspaikkaa. Pihapiirissä on ulkopelialue ja harrastusmahdollisuuksia, kuten kuntorata, tenniskentät ja frisbeegolfrata. Pienryhmäkoti Karhunpesässä on kaksi koululuokkaa, joissa toimii Askolan kunnan koulutoimen pienryhmä. Lisäksi Karhunpesässä on kaksi 23 neliöstä yksiotä, it-senäistyville nuorille.

Pienryhmäkoti Karhunpesän molempien asuinyksiköiden keskeisenä toiminta-ajatuksena on 12-17 -vuotias nuori, jolla on oirehdintaa erityisesti neuropsykiatristen haasteiden kanssa. Nuorten tilanteessa korostuu usein koulunkäyntiongelmät, käytöshäiriöt,

oirehdinta päihteillä, karkailu kotoa tai karkailu aiemmasta sijaishuoltopaikasta sekä neuropsykiatriset haasteet toimintakyvyssä.

Nuoren tilanne pyritään vakauttamaan niin, että kokonaistilanne lähtee edistymään sijoituksen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteet sijoitukselle asetetaan nuoren asiakassuunnitelmassa yhdessä nuoren, sosiaalityöntekijän sekä nuoren perheen kanssa. Tavoitteiden toteutumista seurataan hoito- ja kasvatussuunnitelman avulla ja nuoren sekä perheen kanssa tehdään numeraalista arviointia tavoitteiden edistymisestä toimintakykymittarin avulla kolmen kuukauden välein.

3.2. Arvot ja toimintaperiaatteet

Karhunpesän ohjaajien toimintaa ohjaavat arvot, jotka pohjautuvat Mehiläisen ja Familiarin arvoihin. Familiarin toimintaa ohjaa arvopohja, joka muodostuu neljästä arvoparista:

- * Tieto ja taito
- * Vastuu ja välittäminen
- * Kasvu ja kehitys
- * Kumppanuus ja yrittäjäisyys

Sijoituksen aikaisen hoidon pohjana toimii vahva vuorovaikutuksen hyödyntäminen ja omaohjaustyö. Yksilöllisen hoidon perustana on toimivan vuorovaikutussuhteen luominen ja sen luomisessa sekä vahvistamisessa pyritään erityisesti hyödyntämään toiminnallisuutta.

Hoidossa huomioidaan erityisesti koulunkäyntiin liittyvien tukitoimien lisäksi koulunkäynnin arvostamisen ja siinä tukeminen osana vahvaa ohjausta myös yksikön arjessa. Terveellisten elämäntapojen ja mielekkään arjen avulla pystytään varmistamaan turvallinen kasvuympäristö sekä tukemaan meille sijoitetun nuoren kasvua ja kehitystä. Henkilöstön osaamisen, koulutuksen sekä kokemuksen pohjalta on mahdollista hyödyntää myös asiantuntijuutta erityisten haasteiden osalta, jotka liittyvät esimerkiksi neuropsykiatrisiin osaamiseen, psykiatriseen hoitotyöhön tai päihdetyöhön.

Hoito- ja kasvatustyötä toteutetaan keskeisesti omaohjaajatyöskentelyssä. Jokaiselle nuorelle valitaan omaohjaajapari, joka laatii työskentelyn perustaksi yksilöllisen hoito- ja kasvatussuunnitelman. Suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti kolmen kuukauden välein yhdessä nuoren ja perheen kanssa. Arvioinnin yhtenä osa-alueena käytetään toimintakykymittaria, jossa sekä nuori, vanhempi että työryhmä tekee yhteistä arviointia nuoren tilanteesta. Nuori ja hänen perheensä ovat tiiviisti mukana suunnittelussa ja arvioinnissa. Nuoren ja hänen perheensä kanssa tehtävästä työskentelystä raportoidaan kuukausittain sosiaalityöntekijää kausikoosteen muodossa.

Hoitotyö on sekä kuntouttavaa että ehkäisevää. Menetelminä käytetään toiminnallista ja vuorovaikutteista työtettä, jolla luodaan turvallinen ja kodinomainen kasvuympäristö. Ohjaajan tehtävä on olla läsnä ja osoittaa kiinnostusta nuorta kohtaan, asettaa rajat ja kontrolloida nuoren käyttäytymistä vahvistamalla nuoren toimintakykyä sekä nuoren tilannetta edistävää käyttäytymistä. Nuorten ja perheiden parissa työskentelevällä ammattilaisella on asiakasta kohtaan kunnioittava, kiinnostunut ja myötätuntoinen asenne. Niiden avulla Karhunpesän ohjaaja ja nuori tai vanhempi voivat käydä kuuntelevaa keskustelua ja ratkaista ongelmia luovasti. Ohjaajien tärkeänä tehtävänä on tunteiden ja kokemusten kohtaaminen. Avoin keskustelu asioita selvitettäessä tai tunteista keskusteltaessa, ovat kasvatustyön arkipäivää.

Selkeät rajat oikean ja väärän välillä, arkipäivien säännöllisyys ja aikuisten ennakoitavissa oleva toiminta ja käytös auttavat nuorta myös oman elämän hallinnassa. Karhunpesässä nuoren kanssa tehdään töitä esimerkiksi sen eteen, että nuorella olisi parempi olla, mahdollisuus kotiutua, osallistua koulutyöskentelyyn, onnistua kaveri- ja perhesuhteissa, lopettaa karkailu tai jättää päihteet.

4. OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

4.1. Riskienhallinta

- Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen
- Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat
- Riskienhallinnan työnjako
- Riskien tunnistaminen

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

Karhunpesän toimilupa

Karhunpesän ympäristösuunnitelma

Karhunpesän toimintasuunnitelma

Karhunpesän säännöt

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Ohje luvatta laitoksesta poistuneen nuoren palauttamiseksi

Hoidon teoreettinen viitekehys

Hoito-, kasvat- ja kuntoutusprosessin kuvaus

Sijoittamissuunnitelma

Lääkehoito:

Yksikön lääkehoitosuunnitelma

Kooste lääkeluvallisista työntekijöistä

Rajoitustoimenpiteet:

Rajoitustoimenpiteiden yksikkökohtaiset ohjeet

Rajoitustoimenpiteiden delegointimääräys

Turvallisuusdokumentit:

Palo- ja pelastussuunnitelma

Poistumisturvallisuusselvitys

Poistumisharjoitukset

Valmiussuunnitelma

Toimintaohje sisäisen ja ulkoisen uhan varalle

Yksikkökohtaiset toimintaohjeet väkivaltatilanteisiin

Riskien hallinta (arvio, seuranta ja vaikutukset)

Ruokahuollon omaevalvontasuunnitelma

Siivoussuunnitelma

Henkilöstöasiat:

Kehittämissuunnitelma

Yksikön koulutussuunnitelma

Työterveyden toimintasuunnitelma, yksikkökohtainen liite

Työhyvinvointisuunnitelma

Karhunpesässä tehdään laajempi riskikartoitus kerran vuodessa. Riskien hallinnan arviointiin osallistuvat kaikki Karhunpesän ohjaajat. Ohjaajat pohtivat eri aihealueista riskejä, joita Karhunpesän toiminnassa voi ilmetä. Ohjaajat tekevät samalla suunnitelmaa riskien vähentämiseksi sekä mahdollisten riskien poistamiseksi. Riskiarviointi käydään työterveyshuollon kanssa läpi joka vuosi ja pohditaan myös yhdessä työterveyshuollon kanssa keinoja riskien huomioimiseen, minimointiin tai poistamiseen.

Mikäli ohjaajat tai nuoret havaitsevat jonkin riskin yksikön toiminnassa, pyritään tällaiset riskit huomioimaan välittömästi. Karhunpesän ohjaajat voivat tehdä yksikön toiminnanohjausjärjestelmään ilmoituksen, mikäli Karhunpesän toiminnassa tapahtuu jotakin normaalista poikkeavaa. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi tietoturvapoikkeama, uhka- tai vaaratilanne tai lääkehuoltoon liittyvä poikkeama. Yksikön johtaja käy poikkeaman läpi niiden ohjaajien kanssa, jota poikkeama koskee. Tämän jälkeen mietitään yhdessä miten jatkossa voidaan toimia paremmin. Kaikki Karhunpesässä tapahtuneet poikkeamat käydään kaikkien ohjaajien kanssa läpi työryhmäpalavereissa joka kuukausi.

Myös läheltäpiti tilanteet käydään yhdessä läpi Karhunpesän ohjaajien kanssa, jotta seuraavalla kerralla riski voidaan ottaa huomioon.

Ohjaajat kertovat nuorille uusista toimintatavoista, mikäli johonkin arkiseen toimintaan tulee jokin uusi käytäntö poikkeaman johdosta. Erityistä huomiota Karhunpesässä kiinnitetään ohjaajien työn kuormittavuustekijöihin sekä työntekijöiden työolosuhteisiin sekä riittävään resurssointiin, jotta yksiköissä on turvallista työskennellä ja nuorilla olisi turvallista asua Karhunpesässä.

Nuorten turvallisuus huomioidaan kaikessa Karhunpesässä tapahtuvassa työskentelyssä ja toiminnassa. Riskien ennakointi ja ennaltaehkäisy ovat tehokkaimmat turvallisuuden taakajat. Toimiston ovi pidetään lukittuna aina, kun toimistossa ei ole ohjaajaa paikalla tai jos ohjaaja keskittyy johonkin työtehtävään, kuten puhelimesta puhumiseen. Avaimet, rahat ja muu arvokas esineistö pidetään lukkojen takana. Kaikki terävät veitset säilytetään lukitussa kaapissa. Työkalut säilytetään lukkojen takana ja niitä annetaan nuorten käyttöön vain valvotusti ja harkiten. Työkalun nuorelle luovuttanut ohjaaja on vastuussa työkalun palauttamisesta toimistoon. Kodin pinnoille tarkoitetut pesu- ja puhdistusaineet sekä muut vahvat kemikaalit säilytetään lukitussa siivouskomerossa. Kemikaalien osalta on omat käyttöturvallisuustiedotteet siivouskomerossa. Mailat ja muut astaloiksi sopivat välineet säilytetään uhreiluvälineille varatuissa lukittavissa säilytystiloissa. Ohjaajat huolehtivat omista avaimistaan sekä Karhunpesän puhelimesta siten, että ne ovat ainoastaan ohjaajien saatavilla. Nuorten käyttöön löytyy Karhunpesästä ylimääräinen puhelin, jos nuorella on omaan puhelimenkäyttöön esimerkiksi rajoituspäätös.

Nuorten turvallisuuteen kiinnitetään huomiota sekä työvuorosunnittelussa, että työn ja toiminnan suunnittelussa. Ohjaajat perehdytetään kiinnittämään huomiota turvallisuuskäsitteisiin esimerkiksi autolla tapahtuvissa siirtymätilanteissa. Näissä turvallisuuteen voidaan vaikuttaa esimerkiksi käyttämällä turvavöitä ja varmistamalla matkan sujuminen rauhallisesti. Tarvittaessa nuori matkustaa takapenkillä, eikä istu kuskin takana.

Karhunpesässä on oma kirjallinen toimintaohjeistus väkivaltatilanteiden varalle. Tapahuneet väkivalta- ja uhkatilanteet raportoidaan toiminnanohjausjärjestelmään sekä omalle esimiehelle ja niiden perusteella aletaan tarvittaessa välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja vastaavien tilanteiden toistumisen ehkäisemiseksi. Väkivaltatilanteista kerätään tietoa myös organisaatiotasolla. Väkivaltatilanteiden huolellinen läpikäyminen ja niiden ehkäisemiseksi tarvittavien muutosten tekeminen on osa nuorten ja ohjaajien turvallisuutta.

4.2. Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisuus perustuu sosiaalihuoltolain (48 § ja 49 §) mukaiseen asetukseen. Sosiaalihuoltolaki 48 § velvoittaa Karhunpesän henkilökuntaa ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista tai epäkohdan uhista, jotka vaarantavat nuorelle annettavien sosiaalipalvelujen toteutumista tai vaarantavat asiakasturvallisuutta. Epäkohtailmoitukset voivat liittyä esimerkiksi puutteisiin nuoren asemassa ja oikeuksissa, nuoren kaltoinkohteluun sekä

epäkohtiin asiakasturvallisuudessa (mm. henkilöstömitoitus). Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Ilmoitus pitää tehdä suullisesti sekä Karhunpesän toiminnanohjausjärjestelmässä viipymättä yksikön johtajalle, jonka tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi (sosiaal49 §). Ilmoituksen tehneen ohjaajan tulee saada tieto, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty ilmoituksen johdosta. Mikäli yksikön johtaja ei ryhdy toimenpiteisiin, on asiasta ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Nuori ja nuorten läheiset voivat tuoda esille havaitsemansa epäkohdan, laatupoikkeaman tai riskin yksikön johtajalle tai sosiaalihuollon viranhaltijalle. Yksikön johtajan tulee käsitellä muistutus viipymättä ja aloittaa toimenpiteet asian selvittämiseksi. Lähtökohtaisesti asiat pyritään keskustelemaan yhdessä läpi nuoren ja läheisten kanssa ja selvittämään epäkohdat yhdessä. Epäkohdat selvitetään ensisijaisesti yksikössä ja tehdään tarvittavat korjaukset tai muutokset. Ohjaajien kanssa tällaisia epäkohtia voidaan käsitellä esimerkiksi työryhmäpalavereissa tai kiireisissä tapauksissa työvuorojen aikana. Yksikön johtaja toimittaa pyydetyn materiaalin sosiaalihuollon viranhaltijalle, mikäli tämä on pyytänyt esimerkiksi kirjallista selvitystä. Mikäli asia ei kuitenkaan selviä ja tilanne muutu, on nuorella ja omaisilla on myös mahdollisuus tehdä kantelu aluehallintovirastoon tai Valviraan.

Yksikön johtaja tekee tarvittavat selvitykset, muutokset toimintaan sekä vastineet määräaikaan mennessä niitä pyytäneelle viranomaiselle. Yksikön johtaja kerää yhteen tarvittaessa myös ohjaajien selvitykset tilanteesta tai asiasta.

Hälytysilmoituksen tekeminen, ohje Karhunpesän ohjaajalle:

Mikäli asian hoitaminen omassa organisaatiossa tai oman esimiehen kautta ei ole mahdollista tai asian vakavuus sitä edellyttää, on jokaisella velvollisuus ilmoittaa asiasta linjaorganisaation ohi sisäisen hälytyskanavan kautta joko omalla nimellä tai nimettömästi.

Tee ilmoitus silloin, kun epäilyksi koskee joko toimintaperiaatteiden vakavaa väärinkäytöstä, epäkohtaa tai epäeettistä toimintaa Mehiläisessä. Ilmoitettava asia voi liittyä esimerkiksi taloudelliseen epäselvyyteen, väärinkäytökseen, eturistiriitaan, lahjontaan, laiminlyöntiin tai muuhun toimintaperiaatteiden vastaiseen tai lainvastaiseen toimintaan tai käytökseen.

Raportoi väärinkäytöksestä tai epäkohdasta sähköpostitse tai puhelimitse. Numerot ja sähköposti löytyy Mehinetistä kohdasta HÄLYTYSKANAVA.

Ilmoitusvelvollisuus on käyty Karhunpesän ohjaajien kanssa viimeksi läpi kesäkuussa 2023 työryhmäpalaverin yhteydessä.

4.3. Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Haittatapahtumat ja läheltä piti - tilanteet kirjataan toiminnanohjausjärjestelmään ohjaajien toimesta tai tuodaan yksikön arjessa ohjaajien ja nuorten tietoon. Yhdessä nuortenkin kanssa käydään läpi turvallisuuteen liittyviä asioita ja keskustellaan siitä, miksi on

olemassa tietyt säännöt, jotta voitaisiin välttää turhat haittatapahtumat. Läheltäpiti tilanteet voidaan myös kirjjata toiminnanohjausjärjestelmään ja ne käydään läpi työryhmäpalavereissa. Työryhmäpalavereissa kirjataan muistioon haittatapahtumat ja läheltäpiti tilanteet sekä mahdolliset kehitysehdotukset tai toimintatapojen muutokset niiden ehkäisemiseksi jatkossa.

4.4. Korjaavat toimenpiteet

Yksikön johtaja informoi korjaavista toimenpiteistä ohjaajia työryhmäpalavereissa, asiakastietojärjestelmän viestivihossa, sähköpostitse tai puhelimitse, riippuen asian kiireellisyydestä. Yksikön johtaja yhdessä vastaavien ohjaajien kanssa seuraavat, että toiminta korjaustoimenpiteet toteutuvat Karhunpesän arjessa. Yksikön johtaja ja vastaavat ohjaajat tapaavat viikottain ja keskustelevat yksikön tilanteesta sekä havainnoivat toimenpiteiden toteutumista. Yksikön johtaja arvio kuukausittain yksikön omavalvonnan toteutumista kirjallisesti ja seuraa toimenpiteiden toteutumista.

Yhteistyötahoja informoidaan puhelimitse, sähköpostitse tai erikseen pyydettyä kirjallisen selvityksen muodossa. Yhteistyötahoihin pyritään olemaan aktiivisesti yhteydessä, jotta informaatio tavoitaisi kaikki osapuolet ajoissa.

5. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

5.1. Hoito- ja kasvatussuunnitelma lastensuojelun sijaishuollossa

Pienryhmäkoti Karhunpesässä laaditaan jokaiselle nuorelle hoito- ja kasvatussuunnitelma neljä kertaa vuodessa, ja sen sisältö perustuu asiakassuunnitelmapalavereissa sovittuihin asioihin. Hoito- ja kasvatussuunnitelma pyritään laatimaan sijoituksen ensimmäisten kuukausien aikana. Hoito- ja kasvatussuunnitelma tehdään aina yhdessä nuoren, huoltajan sekä omaohjaajien kanssa. Suunnitelman laatiminen aloitetaan toimintakykymittarin tekemisellä, jonka täyttävät ohjaajat, nuori ja huoltaja.

Toimintakykymittarilla arvioidaan nuoren sen hetkistä tilannetta, toimintakykyä ja vointia. Toimintakykymittarissa arvioitavat osa-alueet ovat; vuorovaikutus, itsestä huolehtiminen, oppiminen ja koulu, käytös ja psyykinen vointi.

Toimintakykymittareiden täyttämisen kautta omaohjaajat kirjoittavat hoito- ja kasvatussuunnitelman, joka käydään yhdessä läpi nuoren ja huoltajan kanssa. Hoito- ja kasvatussuunnitelmaan sisällytetään nuoren vahvuudet, tuen tarpeet sekä yhdessä laaditut tavoitteet. Nuoren hoitoa tukevat ja nuorta suojelevat lastensuojelun rajoitustoimenpiteet kirjataan hoito- ja kasvatussuunnitelmaan. Nuori ja huoltaja saavat esittää oman mielipiteensä kirjoitetusta suunnitelmasta, ja nämä mielipiteet lisätään hoito- ja kasvatussuunnitelmaan. Näin ollen hoito- ja kasvatussuunnitelma on dokumentti, jonka tekemiseen jokainen nuoren hoitoon ja kasvatukseen osallistuva taho voi vaikuttaa.

Suunnitelman toteutumista seurataan asiakassuunnitelmapalavereissa sekä kuukausitalla omaohjaajien kirjoittamassa kuukausikoosteessa. Myös kuukausikoosteeseen nuori saa ilmaista oman mielipiteensä, joka kirjataan koosteeseen.

5.2. Asiakkaan kohtelu

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

5.3. Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Lastensuojelulaki määrittelee, että nuorta tulee kasvattaa niin, että hän saa osakseen ymmärtämystä, turvaa ja hellyyttä. Nuoren itsenäistymistä sekä kasvamista vastuullisuuteen ja aikuisuuteen tulee tukea ja edistää. Nuoren oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisena yksilönä ja oikeus vaikuttaa kehitystään vastaavalla tavalla itseään koskeviin asioihin on keskeinen perusoikeus. Lastensuojelulain 20§:ssä korostetaan, että lastensuojelua toteutettaessa on selvitettävä nuoren toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon nuoren iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla. Nuoren etu ja suojeleminen voi tarkoittaa, ettei päätös ole nuoren mielipiteen mukainen. Päätöksentekijän on perusteltava nuorelle, miksi on päätetty hänen mielipiteestään poikkeavalla tavalla.

Pienryhmäkoti Karhunpesässä jokaisella nuorella on oma huone, joka on lähtökohtaisesti nuoren omaa yksityistä aluetta. Ohjaajat voivat mennä huoneisiin vain nuoren kutsu-
mana, ellei ole syytä epäillä, että huoneessa olisi jotain nuoren kasvua ja kehitystä vaarantavia aineita tai esineitä, tai jos nuori muutoin vaarantaa itseään tai muita huoneessa olevia. Pienryhmäkoti Karhunpesän nuorilla on vapaus valita ystävät, harrastukset sekä oma vapaa-ajan vietto, kunhan se tukee hänen kasvuaan ja kehitystään ja edistää nuoren tavoitteita, jotka on kirjattu hoito- ja kasvatussuunnitelmaan.

Pienryhmäkoti Karhunpesän yhteiset säännöt sovitaan yhteistyössä nuorten kanssa, jolla pyritään siihen, että nuorten on helpompi sitoutua niihin. Karhunpesässä tärkeimpiä työkalujamme ovat jatkuva avoin kommunikaatio ja keskustelu nuorten kanssa. Karhunpesässä pidetään viikoittain sen molemmilla osastoilla karhupalaverit, joissa nuoret saavat kertoa kuulumisiaan, huolia ja murheitaan sekä esittää toiveita muun muassa yhteisestä tekemisestä, ruoista ja sääntömuutoksista. Karhupalavereista kirjataan myös lyhyt muistio.

Nuori voi keskustella omaohjaajiensa kanssa, jotka neuvovat, auttavat ja tarvittaessa vievät asioita eteenpäin sosiaalityöntekijälle, terveydenhuoltoon tai muulle taholle, joka voi asiaan vaikuttaa. Nuorella on oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, kuten palaveriin ja hänen mielipidettään kysytään esimerkiksi rajoitustoimenpiteistä päätettäessä. Nuorella on myös oikeus olla osallisena omassa hoidossa ja vaikuttaa sen suuntaan osallistumalla toimintakykymittarin ja hoito- ja kasvatussuunnitelman tekemiseen. Jos nuori kokee epäasiallista käytöstä ohjaajien toimesta, hän voi sanoa siitä toiselle ohjaajalle, yksikön johtajalle, omalle sosiaalityöntekijälle tai olla suoraan yhteydessä oman kotikuntansa sosiaaliammiehen.

Konkreettisia keinoja rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi Karhunpesässä on jatkuva avoin keskustelu niin nuoren, huoltajan kuin sosiaalityöntekijänkin kanssa. Nuorille järjestetään säännöllisesti omaohjaisaikoja, joilla on tarkoitus käydä hoito- ja kasvatussuunnitelmaan tehtyjen tavoitteiden mukaista työtä sekä tutustua nuoreen ja hänen yksilöllisiin ominaisuuksiinsa. Nuorten kanssa käydään kasvatuskeskusteluja, joilla ylläpidetään syy-seuraussuhteen tiedostamista. Nuorten tunteminen, johdonmukainen ja yhteisymmärryksessä toimiminen ennaltaehkäisevät rajoitustoimenpiteiden käyttämisen tarvetta.

Pienryhmäkoti Karhunpesässä voidaan tarvittaessa käyttää seuraavia lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä:

- Yhteydenpidon rajoittaminen (LSL 2007/417 62 §). Nuoren yhteydenpitoa vanhempiin tai muihin läheisiin voidaan rajoittaa, mikäli se on välttämätöntä sijaishuollon tarkoituksenmukaisen toteutumisen vuoksi tai mikäli yhteydenpito vaarantaa nuoren turvallisuutta, kasvua ja kehitystä. Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa käytännössä joko esimerkiksi tapaamisten tai puhelimitse tapahtuvan yhteydenpidon rajoittamista.
- Liikkumisvapauden rajoittaminen (LSL 2007/417 69§). Nuoren liikkumisvapautta voidaan rajoittaa, mikäli nuori on itselleen vaaraksi käyttämällä päihteitä, tekemällä rikoksia tai rajoitus on muuten välttämätön nuoren itsensä suojelemiseksi hänen itseään vahingoittavan toiminnan estämiseksi.
- Aineiden ja esineiden haltuunotto (LSL 2007/417 65§). Nuorelta voidaan ottaa haltuun aine tai esine, mikäli se on nuorelle itselleen tai muille vaarallinen, tai soveltuu käytettäväksi, ja on todennäköistä, että käytetään vahingoittamistarkoituksessa nuorta itseään, muita tai ympäristöä kohtaan. Nuorelta otetaan haltuun päihtymistarkoitukseen käytettävät ja lain mukaan alle 18-vuotiailta kielletyt aineet tai esineet.
- Henkilöntarkastus (LSL 2007/417 66§). Nuorelle voidaan tehdä henkilöntarkastus, mikäli on perusteltu epäily siitä, että nuorella on vaatteissaan tai muutoin yllään joko itselleen tai muille haitallisia ja vaarallisia aineita tai esineitä, tai päihteitä tai päihteidenkäyttöön soveltuvia välineitä. Henkilöntarkastuksen tekee nuoren kanssa samaa sukupuolta oleva työntekijä.
- Kiinnipito (LSL 2007/417 68§). Nuoresta voidaan pitää kiinni nuoren rauhoittamiseksi, mikäli nuori on, tai todennäköisesti on, sekavan tai uhkaavan käytöksen vuoksi vaaraksi itselleen tai muille, tai aiheuttaa merkittävää vahinkoa omaisuudelle, ja kiinnipito on edellä mainituissa tilanteissa välttämätöntä. Nuoresta voidaan pitää kiinni myös nuoren siirtämiseksi. Kiinnipito lopetetaan heti, kun se ei ole enää välttämätöntä.
- Omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen (LSL 2007/417 67§). Nuoren käytössä olevat tilat ja hänen hallussaan oleva omaisuus voidaan tarkastaa, mikäli on perusteltu syy epäillä, että nuorella on hallussaan kiellettyjä aineita tai esineitä. Omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen voidaan myös tehdä, mikäli nuoren sijaishuollon tarkoituksen toteutumiseksi on välttämätöntä selvittää nuoren olinpaikka.

- Henkilönkatsastus (LSL 2007/417 66 a §). Nuorelle voidaan tehdä henkilönkatsastus, mikäli on perusteltu syy epäillä, että nuori on käyttänyt päihdyttäviä aineita. Henkilöntarkastus toteutetaan joko puhalluskokeena tai virtsanäytteen ottamisena. Henkilönkatsastuksen tekee nuoren kanssa samaa sukupuolta oleva työntekijä.
- Eristäminen (LSL 2007/417 70§). Nuori voidaan eristää laitoksen muista lapsista, jos hän käyttäytymisensä perusteella on vaaraksi itselleen tai muille taikka jos eristäminen on muusta erityisen perustellusta syystä lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. Eristäminen on lopetettava heti, kun se ei ole enää välttämätöntä.
- Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (LSL 2007/417 69 a§). Jos nuori on poistunut luvattomasti laitoksesta tai ei palaa sinne ennalta sovitusti luvallisen poistumisen jälkeen, laitoksen pitää heti aloittaa toimenpiteet nuoren etsimiseksi ja palauttamiseksi laitokseen sekä ilmoitettava lapsen luvattomasta poissaolosta lapsen sijaishuollosta vastuussa olevalle viranomaiselle. Nuoren olinpaikan selvittyä laitoksen ja nuoren sijaishuollosta vastuussa olevan viranomaisen tulee yhteistyössä sopia nuoren kuljettamisesta takaisin laitokseen, ellei nuori palaa laitokseen vapaaehtoisesti.

Jokaisen rajoitustoimenpiteen perusteita, ohjaajien toimintaa ja rajoitustoimen vaikuttavuutta arvioidaan rajoitustoimenpiteen aikana sekä sen jälkeen. Nuorten hoito- ja kasvatussuunnitelmiin on kirjattuna myös yksilöllisesti jokaiselle nuorelle mahdollisesti kohdistettavat rajoitustoimenpiteet hoidon ja kasvatuksen tukemiseksi. Esimerkkinä tästä saattaisi olla puhelimen käytön pitkäkestoisempi rajaaminen yöaikaan, yöunien turvaamiseksi.

5.4. Asiakkaan asiallinen kohtelu

Pienryhmäkoti Karhunpesässä on laadittu omavalvontasuunnitelman liitteeksi hyvän kohtelun suunnitelma, joka on ensisijaisesti nuorille suunnattu dokumentti. Hyvän kohtelun suunnitelmassa esitellään Karhunpesän nuorten itsemääräämisoikeus, yhteiset säännöt ja sääntöjen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat mahdolliset seuraukset. Lisäksi hyvän kohtelun suunnitelmassa esitellään lastensuojelulain mukaiset rajoitustoimenpiteet, joita pienryhmäkoti Karhunpesässä voidaan tarpeen vaatiessa käyttää. Hyvän kohtelun suunnitelmassa kerrotaan nuorten oikeusturvasta, nuorten vaikutusmahdollisuudesta omissa asioissa sekä ohjaajien velvollisuuksista. Hyvän kohtelun suunnitelmassa kerrotaan mikä on sosiaaliamies, sekä listattu heidän yhteystietonsa.

Karhunpesässä jokaisella nuorella on oikeus tulla hyväksytyksi sellaisena kuin hän on. Jokainen on arvostettu ja ainutlaatuinen yksilö. Jokaisella nuorella on oikeus tulla kuunnelluksi, ja hänen ajatuksillaan ja mielipiteillään pitää olla merkitystä. Karhunpesässä ylläpidetään turvallista ja hyväksyvää ilmapiiriä, ja nuorten yksityisyyttä

kunnioitetaan ja nuorten toiveita otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Nuorella on oikeus saada tarvitsemiaan palveluja, kuten terveydenhuollon palveluja ja riittävää tukea koulunkäyntiin. Nuoret ovat itse tuoneet esille, että tasapuolisuus on heidän mielestään hyvän hoidon keskeinen tekijä. Nuoret toivovat samoja sääntöjä kaikille iästä riippumatta. Koska aikuisten velvollisuus on esimerkiksi turvata riittävä lepo lapsille, eivät nuoremmat lapset voi valvoa yhtä myöhään kuin vanhemmat nuoret.

Ensisijaisesti nuorten kanssa pyritään selvittämään välittömästi haastavat tilanteet keskustellen. Mikäli on syytä toimia virallisemmän kaavan mukaan, ohjataan ja autetaan nuorta tekemään valitus, muistutus tai kantelu. Hyvän kohtelun suunnitelmassa sekä nuoren omassa kansiossa on kirjallinen ohje, ja ohjaajat ovat velvollisia auttamaan nuorta. Ohjaajat ovat myös yhteydessä huoltajaan, jolla on yhtäläiset oikeudet edellä mainittuihin toimenpiteisiin. Ohjaajat ovat myös velvollisia auttamaan huoltajia valituksen, muistutuksen tai kantelun tekemisessä.

Jokainen ohjaaja Karhunpesässä on velvollinen ilmoittamaan havaitsemansa epäasiallisen kohtelun yksikön johtajalle. Yksikön johtajan tehtäväksi siirtyy asian jatkoselvittely työnjohdollisin menetelmin. Jatkoselvittelyyn kuuluu tarpeen vaatiessa kuulemisen järjestäminen, mahdollisen varoituksen antaminen sekä mahdollisesti työsuhteen purkaminen.

5.5. Asiakkaan osallisuus

Asiakkaiden ja omaisten osallistuminen yksikön laadun ja omaohjauksen kehittämiseen

Karhunpesän nuorilta kerätään kaksi kertaa vuodessa asiakaspalautetta asiakastytyväisyyskyselyn avulla. Nuoret vastaavat palautteeseen halutessaan ja palautteen antaminen on vapaaehtoista. Nuorten vanhemmilta pyritään keräämään palautetta myös vuosittain ja myös vanhemmille palautteen antaminen on vapaaehtoista. Asiakastytyväisyyskyselyn avulla saatu palaute käsitellään yhdessä yksikön johtajan ja vastaavien ohjaajien kanssa. Kyselyssä esiin nousseiden asioiden pohjalta tehdään Karhunpesän arkeen muutoksia tai pyritään ottamaan saatua palautetta huomioon Karhunpesän arjen suunnittelussa. Koulutyöhön liittyvä palaute annetaan tiedoksi myös yksikön yhteydessä olevan koulun henkilökunnalle.

Nuoria osallistetaan joka vuosi hyvän kohtelun suunnitelman päivittämiseen. Nuoret osallistuvat myös viikottain Karhupalaveriin, joissa nuorilla on mahdollisuus tuoda esille Karhunpesän arkeen liittyviä asioita.

Nuorten ja vanhempien antama palaute pyritään arjessa ohjaamaan Karhunpesän ohjaajille, jotta palaute voidaan ottaa huomioon Karhunpesän arjessa.

Nuorten palaute voi liittyä esimerkiksi ruokalistoihin, Karhunpesässä toteutettaviin aktiviteetteihin, ohjaajien työhön tai omaohjaustyöhön. Kaikkiin asioihin ei välttämättä voida tehdä muutoksia tai muokata asioita nuoren toivomalla tavalla. Palaute pyritään

kuitenkin ottamaan huomioon ja asioista voidaan keskustella. Mikäli nuori tai vanhempi tuo jonkin palautteen ohjaajille, keskustellaan palautteesta yhdessä ohjaajien palaverissa, joka järjestetään kerran kuukaudessa.

5.6. Asiakkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Tavoiteaika muistutusten käsittelylle on 1 kuukausi, laajempia kokonaisuuksia käsittelevissä vastauksissa voidaan aikaa harkitusti pidentää.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot Meri Boström, yksikön johtaja 040 592 4532, meri.bostrom@familiar.fi
Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamista palveluista   Helsinki   Sosiaali- ja potilasasiamiehet Jenni Hannukainen, Sari Herlevi, Ninni Purmonen, Taru Salo ja Teija Tanska sosiaali.potilasasiamies@hel.fi   Neuvonta puh. 09 310 43355 ma-to klo 9-11   Sosiaaliasiamiehelle voi lähettää suojatun sähköpostin tai yhteydenottopyynnön tämän linkin kautta: https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/asiakkaan-tiedot-ja-oikeudet/sosiaali-ja-potilasasiamies   Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue / Espoo & Kirkkonummi   Sosiaali- ja potilasasiamies Eva Peltola ja Terhi Willberg yhteystiedot Puh: 029 151 5838 Sosiaali.potilasasiamies@luvn.fi   Neuvontaa puhelimitse Ma klo 10-12 Ti-To klo 9-12 (ei perjantaisin eikä pyhien aattona)

Henkilökohtainen käynti ajanvarauksella.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystyö / Hirvensalmi

Sosiaali- ja potilasasiamies

Puh: 044 3512 818 (arkisin 9-14)

sosiaali.potilasasiamies@etelasavonha.fi

Toimipaikka

Mikkelin keskussairaala

Porrassalmenkatu 35-37 MIKKELI

Huone: O-osa 1. kerros

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Vantaa

Miikkael Liukkonen

Puh. 0941910230

Arkisin klo 8-16

Sähköposti: miikkael.liukkonen@vakehyva.fi

Kerava

Puh. 0400 277 087

sosiaaliasiamies@sosiaalitaito.fi

Puhelinajat:

maanantai klo 12.00-15.00

tiistai, keskiviikko, torstai klo 9.00-12.00

Kymenlaakson hyvinvointialue / Kouvola

Pirkko Haikara

Sosiaali- ja potilasasiamies

Etelä-Kymenlaakson avoterveydenhuolto

Osoite: Salpausselänkatu 40 A, Kouvola

Sähköposti: pirkko.haikara@socom.fi

Puh. 040 728 7313

Pirkanmaan Hyvinvointialue / Tampere

Sosiaaliamies palvelee seuraavien kuntien asukkaita: Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kangasala, Kihniö, Kuhmoinen, Lempäälä, Nokia, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Orivesi, Tampere, Valkeakoski, Vesilahti, Ylöjärvi.

Postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere.

Puhelinnumerot, Ma - To klo 09:00-11:00:
040 800 4187, Sanna Juurakko, sosiaaliamies
040 800 4186, Taija Mehtonen, sosiaaliamies

Sähköposti: sosiaaliamies@pirha.fi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue / Porvoo & Sipoo

ANETTE KARLSSON
Sosiaali- ja potilasiamies

0405142535
Anette.Karlsson@itauusimaa.fi
Puhelinaika ma ja to klo 9-13

Päijät-Hämeen hyvinvointialue / Lahti
Sosiaaliamies Tarja Laukkanen

Puhelinpalveluaika:
ma, ti & to klo 9.00 - 12.00 ja
ke klo 9.00-15.00
Puh. 03 8192504

Sähköpostiosoite: sosiaaliamies@paijatha.fi

Lisäksi sosiaaliamieheen voi olla yhteydessä turvapostin kautta. Turvapostin löydät tämän linkin takaa:

<https://www.turvaposti.fi/viesti/sosiaaliamies@paijatha.fi>

Tapaamiset sovittavissa ajanvarauksella.

Huom! Sosiaaliamiespalveluun voi varata myös sähköisen etävastaanottokäynnin, joka tarkoittaa ennalta sovittuna aikana tapahtuvaa videokuvayhteyttä (Teams) sosiaaliamieheen yhteydenottajan omalta tietokoneelta tai mobiililaitteelta.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue / Järvenpää

Sosiaaliasiamiehet

Clarissa Peura

Jenni Henttonen

puh. 040 027 7087

ma klo 12-15

ti, ke, to klo 9-12 (ei perjantaisin eikä pyhien aattona)

Postiosoite:

Sosiaalitaito

Sosiaaliasiamies

Sibeliuksenkatu 6 A 2

04400 Järvenpää

Lisäksi sosiaaliasiamieheen voi olla yhteydessä turvapostin kautta. Turvapostin löydät tämän linkin takaa:

<https://sosiaalitaito.fi/sosiaaliasiamies/>

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Kuluttajaneuvonta

Lintulahdenkuja 2, 00530 Helsinki

Palveluaika puhelimitse ma, ti, ke, pe klo 9-12, to klo 12-15.

p. 029 505 3050

Kuluttajaneuvontaan voi olla yhteydessä mikäli valitus yritykselle ei tuota toivottua tulosta. Sieltä saa maksutta opastusta ja sovitteluapua riitatilanteessa.

Kuluttajaneuvonnassa pyritään ohjeilla ja sovittelutoimilla siihen, että riita-asian osapuolet pääsevät sovintoratkaisuun. Kuluttajaneuvonnassa ei tehdä päätöksiä, eikä ratkaisuja asiakkaan asiassa.

Yksikön johtaja vastaa muistutuksen vastaanottamisesta ja muistutukseen vastaamisesta. Yksikön toiminnasta voidaan tehdä valitus valvovalle viranomaiselle, sosiaaliasiamiehelle, AVI:lle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

ETELÄ-SUOMEN aluehallintovirasto:

Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Kirje tulee lähettää Etelä-Suomen aluehallintovirastolle PL-osoitteeseen (ei käyntiosoitteeseen). Osoita kirjeesi vain aluehallintovirastolle (virkamiehen nimellä tuleva posti voi aiheuttaa viivettä asian käsittelyyn).

Käyntiosoite: Wähjärvenkatu 6, Hämeenlinna

kirjaamo.etela@avi.fi

Puhelinvaihte: 0295 016 000

Faksi: 0295 016 661

EDUSKUNNAN APULAIKESASIAMIES:

<https://www.oikeusasiamies.fi/>

Muistuksen, kantelun- ja muun valvontapäätöksen osalta tarvittavat muutokset pyritään tekemään yksikössä viipymättä. Toimintaa muutetaan viranomaiselta saadun ohjeistuksen mukaisesti tai tehdään suunnitelma toiminnan kehittämiseksi. Karhunpesän johtaja informoi Karhunpesän ohjaajia toiminnan muutoksista, mahdollisimman nopeasti, viranomaisilta saatujen ohjeiden mukaisesti.

5.7. Omaohjaaja

Jokaisella Karhunpesän nuorella on kaksi omaohjaajaa. Omaohjaajan tehtävä on ensisijaisesti olla asiantuntija nuoren asioissa. Omaohjaaja auttaa nuorta hoitamaan arjessa esimerkiksi parturiajan varaamista tai lääkärissä käyntejä. Omaohjaajan tärkeä tehtävä on luoda nuoreen sellainen vuorovaikutuksellinen suhde, jossa aikuinen antaa nuorelle turvaa ja hoivaa ja jonka kautta nuori kokee itsensä nähdyksi ja kuulluksi. Omaohjaaja ottaa vastaan, kannattelee, on johdonmukainen ja turvallinen.

Omaohjaajalla on tärkeä rooli koko nuoren sijoituksen ajan. Karhunpesässä omaohjaajan työssä tärkeää ovat dialogisuus, kohtaaminen ja kuuntelu, itsemääräämisoikeus, vastavuoroisuus ja hyväksyntä. Omaohjaaja viettää nuoren kanssa säännöllistä yhteistä aikaa, joka voi olla esimerkiksi yhdessä nuoren asioiden hoitamista, ruokailu yksikön ulkopuolella, uusien vaatteiden valitsemista tai kahdenkeskistä keskusteluaikaa. Nämä yhteiset hetket vahvistavat omaohjaajan ja nuoren välistä vuorovaikutusta.

Omaohjaajan tehtävät työvuoroissa Karhunpesässä:

- Omaohjaaja-aikojen suunnittelu ja toteutus omaohjattavan kanssa
- Omaohjattavan asioiden hoito (koulu, harrastukset, terveydenhuolto, passi/henkilökortti, Kela-asiat ja ajankohtaisten etuuksien hakeminen yhteistyössä sosiaalityöntekijän kanssa)
- Viikko/päivä-ohjelman tekeminen ja päivittäminen
- Omaohjattavan oikeuksista (oikeusturvakeinoista) ja velvollisuuksista tiedottaminen ja huolehtiminen
- Viikottainen yhteydenpito huoltajiin ja tarvittaessa muihin omaohjattavan läheisiin
- Kulujen seurata ja tarvittavien hankintojen tekeminen
- Prepaid-liittymän lataus
- Nappulan yhteystietojen (koulu, terapeutti, muu terveydenhuolto, harrastus ym.) ylläpitäminen ja päivittäminen Perustiedot-osiossa

- Nuoren dokumenttien, päätösten, suunnitelmien , lausuntojen, koulupapereiden ym. arkistointi nuoren kansioon

Kuukausittain:

- kuukausikoosteen kirjoitus sekä omaohjauksen kuulumiset kuluneelta kuukaudelta
- nuoren kanssa koosteen läpikäynti

Kolmen kuukauden välein (helmikuu, toukokuu, elokuu ja marraskuu):

- Toimintakykymittarin täyttö omaohjaajaparin, vanhempien ja nuoren kanssa
- Hoito- ja kasvatussuunnitelman päivitys, yhdessä nuoren ja vanhempien kanssa

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

6.1. Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Karhunpesässä yksi tärkeimmistä tehtävistä on suunnitella nuorten kanssa tehtäväksi sellaisia asioita, joilla ylläpidetään tai kehitetään nuoren hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua. Näitä ovat esimerkiksi viikoittain pidettävä karhupalaveri, jossa kaikilla yksikön nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin kuten ruokalistan sisältöön. Karhunpesässä nuorilla on joka viikko mahdollisuus osallistua yhteiseen tekemiseen, joka sovitaan karhupalaverissa. Yhteinen tekeminen voi olla yksikössä tai yksikön ulkopuolella toteutettavaa toimintaa, kuten lautapelit, leffailta, karting tai minigolf.

Neljä kertaa vuodessa tehtävässä hoito- ja kasvatussuunnitelmassa suunnitellaan nuoren, hänen perheensä sekä Karhunpesän ohjaajien kesken nuorelle sellaista toimintaa, joka tukee hänen hyvinvointiaan. Sijoituksen aikana nuoren asioiden edistämiseksi tehdään yhteistyötä muun muassa sosiaalitoimen, terveydenhuollon ja koulutoimen kanssa.

Karhunpesässä arjen tärkein tapahtuma on koulunkäynti ja opiskeleminen. Nämä ovat päivittäisen toiminnan sekä kuntoutumisen ydintä. Karhunpesän omassa luokassa on opettaja ja kaksi avustajaa, jotka räätälöivät nuorelle henkilökohtaisen opetussuunnitelman.

Karhunpesässä nuori voi edistää fyysistä hyvinvointiaan läheisellä kuntosalilla, pururadalla tai frisbeegolfradalla. Psykkistä hyvinvointia edistää tasainen arki ja tarpeen vaatiessa psykiatrinen hoitokontakti. Nuoren kognitiivista ja sosiaalista osaamista ylläpidetään ja vahvistetaan muun muassa yhteisillä pelihetkillä ja tunnetaitojen harjoittamisella, joissa ohjaajilla on tärkeä rooli läsnäolevana ja turvallisena aikuisena. Karhunpesässä nuori voi halutessaan harrastaa mahdollisuuksien ja oman mielenkiintonsa mukaisesti yksikössä tai yksikön ulkopuolella.

Karhunpesässä nuorilla on mahdollisuus osallistua ART -ryhmään (Aggression Replacement Training). ARTissa harjoitellaan sosiaalisia taitoja, moraalista perustelua sekä vihanhallintaan ja muuhun itsehillintään liittyviä taitoja.

Nuorten toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan neljä kertaa vuodessa tehtävällä hoito- ja kasvatussuunnitelmalla sekä kuukausittaisella koosteella.

6.2. Ravitsemus

Karhunpesässä on neljä yhdessä sovittua ruokailuaikaa; aamupala, lounas, päivällinen ja iltapala. Ruokailujen välissä, päiväsaikaan nuorilla on mahdollisuus syödä välipalaksi esimerkiksi hedelmiä.

Aamupala-aika on arkisin klo 7.00-9.00. Lounas tarjoillaan klo 11.30 ja kaikki Karhunpesän peruskoulua käyvät nuoret ruokailevat Karhunpesässä. Päivällinen on klo 16.00. Iltapala Karhunpesässä tarjoillaan klo 20.00-21.00 välisenä aikana. Muista ruokailuaikojen ulkopuolella tapahtuvista ruokailuista (kuten harrastusmenot) sovitaan aina yhdessä ohjaajien kanssa. Viikonloppuisin ruokailuajat suunnitellaan aktiviteettien ja viikonlopun ohjelman mukaisesti. Viikonloppuisinkin tarjoillaan kaksi lämmintä ruokaa.

Jokaisella työntekijällä on hygieniapassi ja Karhunpesässä toteutetaan ruokahuoltoa hygieniakäytäntöjen mukaisesti. Ohjaajat valmistavat Karhunpesän ruuat ja nuoret voivat halutessaan osallistua ruuanlaittoon sekä ruokalistan suunnitteluun. Ruokatarvikkeet otetaan viikoittain tukusta ja tarvittaessa käydään tämän lisäksi kaupassa täydentämässä ruokatarvikevarastoa. Ruokalistalla otetaan huomioon erityisruokavaliot, joiden taustalla ovat terveydelliset tai kulttuurilliset syyt. Henkilökohtaisiin haluihin perustuvista ruokavaliosta voidaan keskustella.

Karhunpesässä valmistettava ruoka on monipuolista ja terveellistä kotiruokaa. Välillä nuoret ja ohjaajat ruokailevat yksikön ulkopuolella ravintolassa. Ravintolaruokailujen tarkoituksena on harjoitella ravintolassa ruokailua ja sosiaalisia taitoja. Joskus ravintolaruokailu voi olla palkinto esimerkiksi hienosti menneestä viikosta tai yhteisen juhlan aihe.

Yksikön ohjaajat seuraavat sitä, että jokainen nuori käy syömässä ja juo riittävästi. Mikäli nuorelta jää ruokailuja väliin, ottavat ohjaajat tämän puheeksi nuoren kanssa ja tarpeen vaatiessa ottavat terveydenhuoltoon yhteyttä. Neljä kertaa vuodessa tehtävän hoito- ja kasvatussuunnitelman yhteydessä arvioidaan myös nuoren ravitsemusta, nuoren, vanhempien ja ohjaajien näkökulmasta.

6.3. Hygieniakäytännöt

Nuoret ovat vastuussa omista huoneistaan ja niiden siisteydestä. Karhunpesässä on keran viikossa siivouspäivä, jolloin nuoret siivoavat huoneensa siivoussuunnitelman

mukaisesti. Jokaisella nuorella on myös yksi viikoittain vaihtuva alue yhteisistä tiloista siivottavanaan. Näin jokainen nuori kantaa kortensa kekoon yhteisten tilojen siisteydestä.

Yhteiset tilat siivotaan torstaisin (nuorten siivouspäivä) sekä sunnuntaisin (ohjaajien siivouspäivä). Lisäksi Karhunpesässä käy ammattisiivoajat kahdesti kuukaudessa. Päivittäinen siivous ja hygieniasta huolehtiminen kuuluu jokaisen ohjaajan sekä nuoren velvollisuuksiin. Nuoria esimerkiksi ohjataan siistimään jälkensä ruokailujen jälkeen, huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniasta sekä pitämään yhdessä huolta yleisestä siisteydestä.

Karhunpesässä on Kontion ja Otson yhteinen pyykkitupa, jossa on molemmille asuinyksiköille omat pesukoneet ja kuivurit. Nuoret voivat pestä pyykkiä 14.00-21.00 välillä aina, kun kone on vapaana. Kiireellisissä tilanteissa nuori voi keskustella esimerkiksi yökön kanssa pyykkihuollon hoitamisesta 21.00 jälkeen tai ennen koulupäivää. Nuorelle voi olla suunniteltuna viikkosuunnitelmaan pyykinpesupäivä, jos nuori tarvitsee pyykkihuoltoon aikuisen vahvaa ohjausta.

Ohjaajat hoitavat Karhunpesän yleisen pyykin pesun ja pitävät huolen koneiden tyhjäkäytöstä sekä puhtaudesta.

Pyykkihueltoon liittyvät hygieniakäytännöt käydään uusien ohjaajien kanssa työsuhteen alussa. Ohjaajien työvuoron tehtäviin on myös erikseen merkitty päivä, jolloin esim. pyykinpesukoneet käytetään tyhjänä 90 asteessa.

6.4. Infektioiden torjunta

Hygieniayhdys henkilön nimi ja yhteystiedot

Meri Boström, yksikön johtaja, meri.bostrom@familiar.fi, 0405924532

Hygieniayhdys henkilö voi tarvittaessa konsultoida Mehiläinen Oy:n hygieniavastaavaa.

Hygieniavastaavan nimi ja yhteystiedot

Satu Avelin, p. 010 414 8502, satu.avelin@mehilainen.fi

6.5. Terveysten- ja sairaanhoito

Kaikki Karhunpesään sijoitetut nuoren käyttävät lähtökohtaisesti Askolan terveyskeskuksen palveluita. Askolan terveyskeskuksesta löytyy perusterveydenhuollon palvelut sekä suun terveydenhoito. Jokaiselle nuorelle varataan sijoituksen alussa terveystarkastusaika ja kartoitetaan samalla yhdessä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, onko joku hoito kesken tai tarvitaanko lähetettä erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon, esimerkiksi nuorisopsykiatrian poliklinikan palvelut, voidaan järjestää Porvoossa tai nuoren kotikunnassa. Jos nuorella on toimiva erikoissairaanhoidon kontakti lähellä kotia tai edellistä sijoituspaikkaa, voidaan erikoissairaanhoidon järjestää sijoituksen aikana samassa toimipisteessä. Omaohjaajat huolehtivat yhdessä vastaavan ohjaajan sekä

vastuusosiaalityöntekijän kanssa siitä, että terveydenhuollon palvelut järjestyvät nuorelle. Terveydenhuollon toteutumista ja edistymistä seurataan kuukausiraporttien yhteydessä sekä hoito- ja kasvatussuunnitelmien yhteydessä. Ensisijaisesti omaohjaaja huolehtii nuoren terveydenhoidon toteutumisesta ja suunnittelusta yhdessä vastaavan ohjaajan sekä yksikön johtajan kanssa. Yksikön vastuusairaanhoitaja sekä yksikön lähihoitajat (lääkehoitotiimi) seuraavat nuoren terveysasioiden hoitamista sekä niiden edistymistä. Lääkehoitotiimi voi olla omaohjaajan tukena miettimässä miten nuoren terveysasiat voitaisiin parhaiten hoitaa.

Työvuorossa olevat ohjaajat huolehtivat nuorten akuutista terveydenhuollosta ja nuorelle järjestetään tarvittaessa käynti päivystykseen tai ollaan yhteydessä päivystysapuun. Mikäli nuoren psyykinen vointi on heikko, voidaan Karhunpesään kutsua ensihoitohenkilökunta, joka arvioi nuoren voinnin. Tarvittaessa nuori toimitetaan ambulanssikydyillä sairaalaan lääkärin arvioitavaksi. Mikäli lääkäri arvioi nuoren tarvitsevan sairaalahoitoa, nuorelle tehdään esimerkiksi M1-tarkkailulähete ja nuoren vointia seurataan sairaalassa. Kun nuori toimitetaan Karhunpesästä sairaalaan arviointiin, ohjaaja lähtee aina mukaan sairaalaan. Mikäli nuori jää sairaalaosastolle hoitoon, ohjaaja palaa takaisin Karhunpesään.

Karhunpesään sijoitetun nuoren äkillisestä kuolemantapauksesta tiedotetaan heti yksikön johtaja Meri Boströmiä, joka informoi palvelujohtajaa. Riippuen tilanteesta ja tapahtumasta yksikön johtaja saapuu Karhunpesään selvittämään tilannetta yhdessä palvelujohtajan kanssa. Yksikön johtaja järjestää mahdollista jälkipuintia niin sijoitetuille nuorille kuin Karhunpesän ohjaajillekin. Tässä hyödynnetään sosiaali- ja kriisipäivystystä tai omaa työterveyshuoltoa. Lisäksi kuolemantapauksesta informoidaan sijoitettujen lasten vanhempia siinä määrin kuin se on mahdollista. Yksikön johtaja vastaa sosiaalityöntekijöiden tiedottamisesta näissä tilanteissa yhdessä palvelujohtajan kanssa. Vastaava ohjaaja yhdessä työryhmän jäsenten kanssa informoi sijoitettujen nuorten läheisiä tapahtuneesta. Muusta tiedottamisesta Karhunpesän ulkopuolelle vastaa ainoastaan Mikko Määttänen.

Myöhemmin Aluehallintovirastoon toimitetaan kirjallinen selvitys tapahtumaan johtaneista seikoista kuten ne ovat olleet tiedossa, mikäli asia koskee sijoitettua nuorta.

6.6. Lääkehoito

Karhunpesän lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa tai toiminnan muuttuessa lääkehoidon osalta. Päivityksen tekee lääkehoitotiimi aina vuoden lopussa. Seuraava päivitys on joulukuussa 2023. Lääkehoitotiimi pitää tarvittaessa työryhmille perehdytystä lääkehoidon muutoksista ja informoivat muuta työryhmää, mikäli yksikön lääkehoitoon tulee muutoksia. Lääkehoitotiimi huolehtii, että muutokset ovat kirjattuna

lääkehoitosuunnitelmaan. Yksikön lääkehoidosta vastaa kokonaisuudessaan Johanna Kiviluoto ja lääkehoitosuunnitelman allekirjoittaa lääkäri. Lääkehoitotiimiin kuuluu sairaanhoitajan lisäksi kaksi lähihoitajaa.

Jokainen Karhunpesän vakituinen ohjaaja on käynyt lääkehoidon perehdytyksen sekä tehnyt Love-tentit (laskut, teoria, psyk ja pkv).

6.7. Rajattu lääkevarasto

Yksikössä ei ole rajattua lääkevarastoa

Yksikössä on rajattu lääkevarasto,

lupa myönnetty tai ilmoitus tehty, pvm.

6.8. Monialainen yhteistyö

Karhunpesän ohjaajat tekevät päivittäin yhteistyötä Karhunpesän koulun kanssa. Koulun ollaan tarvittaessa yhteydessä viestein, Wilma -viestein tai ohjaaja menee fyysisesti kouluun tapaamaan koulun opettajaa ja koulunkäynnin ohjaajia. Karhunpesän ohjaajat ovat myös yhteydessä terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kuntoutuksen sekä harrasteryhmien kanssa.

Ohjaajat pyytävät usein yhteistyötahoja olemaan yhteydessä Kontioon ja Otsoon yhteissähköpostin kautta. Yhteissähköpostin käyttö takaa sen, että tieto tulee koko työryhmälle eikä vain yksittäiselle ohjaajalle. Nuorten asioita hoidettaessa sähköpostitse, ohjaajat käyttävät salattua sähköpostia. Nuoren asioissa ei tietoa luovuteta kenellekään ulkopuoliselle taholle.

Nuoren asioiden hoidosta vastaa ensisijaisesti nuorelle osoitettu omaohjaajapari ja vastaava ohjaaja. Nuoren, perheen ja sosiaalityöntekijän kanssa keskustellaan asiakassuunnitelmassa keihin nuoren asioissa ollaan yhteydessä ja kuka yhteydenpidon hoitaa.

Karhunpesän ohjaajat ovat aina yhteydessä nuoren sosiaalityöntekijään tarpeen vaatiessa. Sosiaalityöntekijää voidaan tavoitella viestitse, puhelimitse tai sähköpostitse. Jos nuoren vastuusosiaalityöntekijää ei kiireellisessä tilanteessa tavoiteta, on ohjaaja yhteydessä johtavaan sosiaalityöntekijään. Nuoren sosiaalityöntekijälle lähetetään kerran kuukaudessa koonti kuluneesta kuukaudesta, kolmen kuukauden välein hoito- ja kasvatussuunnitelma sekä esimerkiksi rajoituspäätökset tai tarvittavat Nappulan päivittäiskirjaukset.

Karhunpesästä ollaan myös tarvittaessa yhteydessä poliisiin tai muihin viranomaisiin, jos siihen on tarvetta.

7. ASIAKASTURVALLISUUS

7.1. Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Karhunpesän paloturvallisuudesta vastaa yksikön johtaja, turvallisuusvastaava, jokainen ohjaaja sekä jokainen nuori. Karhunpesän paloturvallisuutta valvoo Porvoon pelastuslaitos ja palotarkastaja käy Karhunpesässä kerran vuodessa. Joka kuukausi Lassila & Tikanojan huoltomies testaa Karhunpesän palohälyttimet, puolivuositain paloturvallisuus- huolto Bravida tarkastaa laitteet ja vähintään kerran vuodessa nuorten kanssa harjoitteluun poistumista Karhunpesästä palohälytyksen sattuessa. Nuorten kanssa käydään arjessa keskustelua paloturvallisuudesta, tupakoinnista sekä siitä, miten tulee toimia tulipalon sattuessa. Turvallisuusvastaava kiertää yksikön kerran kuukaudessa ja ohjeistaa Karhunpesän ohjaajia sekä nuoria turvallisuusasioissa sekä kirjaa ylös tarvittavat puutteet tai korjaukset.

Karhunpesässä jokaisella vakituisella ohjaajalla on MAPA- koulutus. Mapa koulutuksessa ohjaajat koulutetaan toimimaan turvallisesti tilanteissa, joissa nuori tarvitsee fyysistä rajoittamista esimerkiksi nuorten välisessä väkivaltatilanteessa. Turvallinen fyysinen rajaaminen on sekä nuoren, ympäristön että työntekijän etu.

Karhunpesässä on hälytysjärjestelmä, jonka avulla Karhunpesään saapuu tarvittaessa vartija. Hälytysjärjestelmällä voidaan myös viestiä avuntarve Kontiosta Otsoon tai yksikön yhteydessä olevasta koululuokasta yksikköön.

Karhunpesässä käy säännöllisesti terveystarkastaja. Tarkastuksen suorittaa Porvoon terveystarkastaja, Ympäristöterveydenhuollosta. Viimeisin tarkastus on ollut 24.6.2020.

Karhunpesässä ohjaajilla on alkusammutuskoulutus, voimassa oleva EA1-koulutus, hygieniapassi sekä MAPA-koulutus.

Karhunpesän nuorten asiakaspapereiden turvallisuudesta vastaa L&T, joka toimittaa tietosuojamateriaalin tuhottavaksi yksiköstä.

Karhunpesästä voidaan olla yhteydessä Porvoon poliisin sosiaalityöntekijään, ankkuripoliisiin tai hätäkeskukseen, tarpeen mukaan. Poliisi on myös välillä käynyt Karhunpesässä tapaamassa nuoria ja kahvittelemassa yhdessä ohjaajien ja nuorten kanssa.

Karhunpesästä tehdään yhteistyötä nuorten terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa päivystysavun kanssa sekä Askolan terveystakeskuksen ja apteekin kanssa.

7.2. Terveystarkastuslain mukainen omavalvonta

Karhunpesän yksikkö on rakennut sijaishuoltotoimintaa varten vuonna 2020. Karhunpesän tilat ovat siistit ja hyväkuntoiset. Karhunpesän toiminta on huomioitu jo rakennusvaiheessa ja yksikön tilat on helppo pitää puhtaana sekä kunnossa. Karhunpesän valaistus, äänieristys ja huonejärjestelyt toimivat hyvin. Jos Karhunpesässä tarvitsee tehdä remonttia tai muita muutostöitä, näistä vastaa aina yksikön johtaja. Akuuteissa

terveysturvallisuutta uhkaavissa tilanteissa Karhunpesän ohjaajat voivat olla yhteydessä huoltoyhtiö Lassila&Tikanojaan, tai muuhun tilanteeseen soveltuvaan yritykseen.

Karhunpesän yksikön tilojen terveellisyydestä huolehditaan säännöllisellä siivouksella. Osa siivoustöistä suoritetaan tietyissä työvuoroissa ja niistä pidetään kirjaa Karhunpesän toiminnanohjausjärjestelmässä. Karhunpesässä mitataan säännöllisesti jääkaappien lämpötilat, pestään pesukoneet tyhjinä korkeassa lämpötilassa ja huolehditaan jatkuvasta siisteydestä ohjaajien työvuorojen aikana. Ruokahuollon vastaavat pitävät yhdessä ohjaajien kanssa huolen ruokavaraston siisteydestä viikottain. Lääkehoidon vastaavat huolehtivat lääkehoituhuoneen omavalvonnasta.

Viikkosiivouksen tekevät ohjaajat, nuoret sekä siivousfirma. Mikäli yksikköön tarvitaan jokin muu viranomaisen terveysturvallisuuteen liittyen, esimerkiksi tuholaiseläinten osalta, yksikön johtaja järjestää välittömästi Karhunpesään tarvittavat toimenpiteet tuholaisien torjumiseksi sekä vahinkojen minimoimiseksi. Tuholaisitorjuntaa Askolassa tarjoaa mm. Anticimex.

Karhunpesän ilmastointilaitteiden huollosta sekä suodattimien vaihdosta vastaa L&T ja ne huolletaan puolivuositain.

Mikäli Karhunpesässä ilmenee jokin epidemia tai loistartunta, pyritään näihin reagoimaan välittömästi. Mahdollisista tartunnoista informoidaan myös nuorten perheitä lisätartuntojen välttämiseksi. Loistartunnoissa ollaan yhteydessä terveydenhuoltoon ja pyydetään terveydenhuollosta täsmäohjeet, esimerkiksi päätäi-tartunnassa.

Karhunpesässä on tehty varautumissuunnitelma, johon on koottu suunnitelma mm. miten edellämainituissa tilanteissa toimintaan.

Säännöllisestä jätehuollosta huolehtii Rosk and Roll.

7.3. Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Karhunpesän henkilöstömäärän määrittää lastensuojelulaki sekä hyvinvointialueiden kanssa tehdyt puitesopimukset. Karhunpesässä työskentelee sekä miehiä että naisia. Puolella Karhunpesän työntekijöistä on AMK-koulutus (sairaanhoitaja AMK, sosionomi AMK, yhteisöpedagogi AMK tai kasvatustieteiden kandidaatin pätevyys). Muulla hoito- ja kasvatushenkilöstöllä on tehtävään soveltuva ammatillinen perustutkinto (lähihoitaja, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja). Karhunpesässä voi työskennellä AMK-opintojen loppuvaiheen opiskelijoita määräaikaisessa työsuhteessa. Opiskelijoiden osalta yövuorojen tekeminen ei ole mahdollista, koska työntekijä ei voi toimia yksin vastuuvuorossa.

Karhunpesässä on yksikön johtaja, joka vastaa Kontion ja Otsan toiminnasta kokonaisuudessaan. Kontiossa sekä Otsossa on molemmilla puolilla kahdeksan ohjaajaa ja oma vastaava ohjaaja. Hoitosuhdeluku on 1,3 molemmissa asuinyksiköissä, eli yhtä lasta varten

on 1,3 ohjaajaa. Jokaisen ohjaajan tehtäviin kuuluu hoito- ja kasvatustyö Karhunpesän arjessa. Yksikön johtajan työajasta 25 % käytetään hoito- ja kasvatustyöhön.

Joskus nuorelle järjestetään yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa tehostettua tukea, joka tarkoittaa sitä, että nuorelle määritellään enemmän aikuisen kanssa vietettävää aikaa haastavan tilanteen rauhoittamiseksi. Tehostettu tuki haetaan sosiaalityöntekijältä yleensä 1-3 kuukaudeksi.

Vakituisen henkilökunnan resurssointi on riittävä ja Karhunpesässä pyritään siihen, että työryhmä koostuu aina vakinaisista ja pysyvistä ohjaajista. Sairauspoissaolotilanteissa ja muissa poissaolotilanteissa vastataan ensisijaisesti siihen, että Karhunpesässä on riittävästi henkilökuntaa. Näissä tilanteissa Karhunpesään pyydetään tarvittaessa töihin kutsuttavia työntekijöitä eli keikkatyöntekijöitä. Karhunpesässä on useita keikkatyöntekijöitä, jotka ovat tehneet pitkään töitä Karhunpesässä ja tuntevat nuoret sekä vakituiset ohjaajat.

Poikkeustilanteita varten Karhunpesässä voidaan hyödyntää myös Familiarin naapuriyksiköiden keikkatyöntekijöitä. Poikkeustilanteissa myös yksikön vakituisille ohjaajille voidaan tarjota ylimääräisiä vuoroja ja Otson sekä Kontion ohjaajat voivat tehdä ylimääräisiä työvuoroja toiselle osastolle. Nämä järjestelyt kirjataan näkyviin Karhunpesän työvuorolistalle.

Yksikön johtaja ja vastaavat ohjaaja käyvät yhdessä viikoittain läpi yksikön kokonaistilanteen, niin lasten kuin ohjaajienkin osalta ja tekevät yhteistyössä tarvittavaa kehittämistä. Karhunpesän esimiehet sopivat yhdessä viikkopalaverissa esiin nousevista erillisten työtehtävien hoitamisesta ja vastuusta. Esimiesten tehtäväkuvat ovat selkeästi määritelty ja yksikön johtaja sekä vastaava ohjaaja tietävät omat toistuvat työtehtävänsä. Vastaavilla ohjaajilla on tarvittava työaika käytössään mm. työvuorolistan suunnitteluun sekä lähiesimiestyöhön Kontiossa ja Otsossa. Karhunpesän asuinyksiköissä on "päivän työt-lista" sekä työn etukäteissuunnittelu ja kalenterointi.

7.4. Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Pienryhmäkoti Karhunpesässä ohjaajien rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota tulevien työntekijöiden kelpoisuuteen sekä soveltuvuuteen. Karhunpesään pyritään rekrytoimaan ohjaajia, joilla on lastensuojelun työkokemusta, vammaistyön kokemusta tai psykiatrian osaamista. Uuden ohjaajan valintaan vaikuttaa myös erityisosaaminen sekä lisäkoulutukset.

Hakumenettely on avoin. Karhunpesän rekrytoinnissaan hyödyntämät kanavat ovat sekä työvoimatoimiston tarjoamat palvelut, sosiaalinen media sekä tarvittaessa muu ilmoituskanava, kuten lehti-ilmoitus.

Rekrytoinnin suunnittelusta vastaa yksikön johtaja yhdessä vastaavan ohjaajan kanssa. Karhunpesän yksikön johtaja ennakoii henkilöstön tarvetta yhdessä yksiköiden vastaavien kanssa.

Työnhakijalta pyydetään haastatteluvaiheessa alkuperäiset tutkintotodistukset nähtäväksi. Työhön valitulta hakijalta otetaan tutkintotodistuksista sekä työtodistuksista kopiot. Valitulta hakijalta pyydetään henkilöstölain 48§ nojalla rikosrekisteriotte sekä julki-terhikki tai julkisuusosikki numero. Rikosrekisteriotteen näyttäminen työnantajalle on edellytys työsopimuksen allekirjoittamiselle. Uuden työntekijän osalta voidaan olla yhteydessä myös suosittelijoihin.

7.5. Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydenniskoulutuksesta

Uuden ohjaaja tullessa Karhunpesään, hän osallistuu arkeen muiden mukana ja saa ensimmäiset työvuoronsa havainnoida ja tutustua sekä ohjaajiin, nuoriin että Karhunpesän toimintatapoihin. Jokainen ohjaaja perehtyy yksikön omavalvontasuunnitelmaan, eli tähän dokumenttiin ja kuittaa sen luetuksi. Karhunpesän ohjaajat tutustuvat toiminnanohjausjärjestelmässä Karhunpesän ohjeistuksiin. Jokainen ohjaaja suorittaa verkossa Familiarin perehdytysmateriaalin ensimmäisten työkuukausien aikana. Yhteisen perehdytysmateriaalin lisäksi Karhunpesässä on perehdytyskansio uusille työntekijöille ja sijaisille liittyen Karhunpesän arkeen. Lääkehoidon perehdytys tehdään yhdessä yksikön sairaanhoitajan kanssa ja siihen on erillinen perehdytyslomake. Lisäksi uusi ohjaaja saa itselleen mentorin, joka ohjaa uutta työntekijää Karhunpesän arjessa.

Karhunpesän ohjaajille järjestetään vuosittain ylläpitokoulutusta liittyen MAPA-osaamiseen, eli turvallisen fyysisen rajoittamisen toteuttamiseen sekä EA-osaamiseen. Jokainen ohjaaja tekee työsuhteen alussa neuropsykiatriseen osaamiseen liittyvän viiden päivän mittaisen verkkokoulutuksen, mikäli ohjaajalla ei ole valmiiksi jo esimerkiksi neuropsykiatrisen valmentajan koulutusta. Lisäksi Karhunpesän ohjaajille järjestetään kaksi lisäkoulutuspäivää vuodessa, liittyen neuropsykiatriseen oirehdintaan. Karhunpesän ohjaajilla on mahdollisuus opiskella myös työn ohessa. Karhunpesässä onkin valmistumassa lähivuosina sosionomeja, sairaanhoitajia ja ratkaisukeskeinen lyhyt terapeutti myös muutama päihdetyön erityisammattitutkinnon suorittanutkin löytyy ohjaajien joukosta. Karhunpesässä koulutus ja lisäkouluttautuminen on tärkeä arvo myös ohjaajille.

Otson ja Kontion työryhmällä on oma, säännöllinen työnohjaus kerran kuukaudessa.

Lisäksi käytössä ovat joustavat työterveyshuollon palvelut, joita voidaan käyttää sekä psyykkisten että fyysisten voimavarojen vahvistamiseen.

Voimavarojen osalta seurataan erityisen tarkasti psykososiaalista kuormitusta ja esimiestasolla pidetään huolta siitä, että ohjaajien on turvallista ottaa puheeksi kuormitus ja haasteelliset tilanteet. Esimiestasolla reagoidaan myös aktiivisesti sekä ennakoivasti

niihin tilanteisiin, jos yksikössä asiakastilanne on hetkellisesti jostain syystä haasteellinen. Ennakoinnilla pyritään turvaamaan niin nuorten kuin ohjaajien turvallisuus.

7.6. Toimitilat

Karhunpesän tilat järjestetään niin, että ne ovat viihtyisät, kodinomaiset ja turvalliset. Kiinteistöistä ja tiloista pidetään hyvää huolta ja tilojen kunnossapidosta huolehditaan yhdessä ohjaajien ja nuorten kanssa.

Karhunpesän toimitilat on suunniteltu Sievi Hyvintoitilojen toimesta lastensuojeluyksikön tarpeita ajatellen. Suunnittelun lähtökohtana on ollut taata riittävät tilat nuoren yksityisyyden turvaamiseksi sekä huomioida kodinomaisuus ja turvallisuus. Jokaisella nuorella on oma huone, huoneen koko on 12 m². Kontion ja Otson asuinyksiköissä on molemmissa 7 asiakaspaikkaa ja molemmille sukupuolille omat saniteettitilat. Ohjaajilla on omat sosiaali- ja saniteettitilat. Karhunpesä on suunniteltu niin, että saunatilat, neuvottelutilat, kodinhoituhuone ja lääkehoituhuone ovat yhteiset. Nämä tilat eivät ole osastojen yhteydessä vaan erillisessä tilassa, asuinyksikköjen välissä.

Nuorille on omat sisäänkäynnit Kontioon ja Otsoon. Pääsisäänkäynti hallintotilojen kautta, ohjaajille ja vieraille, on erikseen osastojen välissä. Huoltomiehen tai vieraiden ei tarvitse kulkea asuinyksiköiden kautta. Kontion ja Otson välissä on huomioitu paloturvallisuus ja palo-ovet. Kontio ja Otso ovat peilikuvat toisistaan ja samanlaiset rakenteiltaan. Keittiö- ja ruokailutilat ovat yhtenäiset ja näissä on huomioitu lukolliset kaapit. Kokonaisuudessaan tilat ovat siistit ja avarat. Keittiö- ja ruokailutiloista on käynti oleskelutilaan. Oleskelutiloissa on koko seinän kokoiset ikkunat, joista näkymät luontoon. Olohuoneista on käyntimahdollisuus ulos. Rakennuksen sisäpihalla on laajat ulkotilat ja terassipiha. Tilat ovat uudet ja siistit ja tämä luo iloa nuorille ja ohjaajille. Karhunpesän nuoret pääsevät itse vaikuttamaan sisustuselementteihin ja omien huoneidensa sisustukseen. Värimaailma yleisissä tiloissa on hillitty ja miellyttävä. Tilat ovat hallittavat ohjaajien näkökulmasta.

7.7. Teknologiset ratkaisut

Kulunvalvontaa on järjestetty yöaikaisesti, ulko-ovissa olevien magneettien avulla. Tämä mahdollistaa yöohjaajan havainnoinnin, mikäli ovista on liikettä ulos. Ohjaajien avaimista on lokikirja.

Karhunpesän parkkipaikalla on kameravalvonta. Parkkipaikan alue ei ole Karhunpesän ohjaajien näköpiirissä ja kameravalvonnalla halutaan varmistaa ohjaajien, yksikön, koulun henkilökunnan sekä vieraiden ajoneuvojen turvallisuus yksikön pihalla. Kameravalvonnan alueella on merkinnät kameravalvonnasta.

Seloste löytyy omavalvonnan kansioista Kontion ja Otson olohuoneista.

Nuorten huoneissa ei ole käytetty teknologisia ratkaisuja. Nuorilla voi olla käytössään oma tietokone tai kannettava tietokone. Nuorten huoneiden lämpötilaa säädetään talotekniikan avulla ja sitä varten nuorten huoneissa on huoneilmaa mittaava anturi.

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot?

Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaa hälytysjärjestelmän osalta Securitas sekä yksikön johtaja Meri Boström (meri.bostrom@familiar.fi). Hälytysjärjestelmä ja vartijapalvelu on otettu käyttöön Karhunpesässä syksyn 2020 aikana. Paloturvallisuus ja siihen liittyvät hälytysjärjestelmät kuvataan yksikön palo- ja pelastussuunnitelmassa.

7.8. Terveystieteiden laitteet ja tarvikkeet

Karhunpesässä on Dräger alkometri, jota säilytetään lääkehuoneessa. Alkometri kalibroidaan kalibrointiohjeiden mukaisesti. Verenpainemittari säilytetään lääkehuoneessa, kyseessä on digitaalinen, apteekista saatava mittari, joka kalibroidaan säännöllisesti. Laitteista on olemassa käyttöohjeet lääkehoituhuoneessa. Lääkehoidon perehdytyksessä käydään myös läpi laitteiden käyttöön liittyvä ohjeistus. Laitteiden kalibroinnit hoitaa yksikön johtaja tai lääkehoitotiimin jäsen. Kalibrointi tehdään joka vuosi kesäkuussa. Mikäli laitteissa ilmenee ongelmia, ohjaaja on yhteydessä yksikön johtajaan, hankkii uuden laitteen tai toimittaa laitteen huoltoon. Tarvittaessa terveydenhuoltoon liittyvistä laitteista ja tarvikkeista tehdään poikkeamailmoitus yksikön johtajalle.

Terveystieteiden laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Yksikön johtaja Meri Boström (meri.bostrom@familiar.fi)

8. ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

8.1. Asiakastyön kirjaaminen

Sosiaalihuollon asiakastietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa. Karhunpesän työntekijät ovat velvoitettuja toimimaan näiden lakien mukaisesti. Ohjaaja käyttää asiakastietojärjestelmään sen asuinyksikön osalta, jossa työntekijä työskentelee. Mikäli työtehtävät edellyttävät toisen asuinyksikön nuorten tietojen näkemistä, työntekijällä on oikeudet tehdä merkintöjä tai hakea tarvittava tieto nuoresta. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi nuoren lääkitykseen liittyvä asia.

Karhunpesän ohjaajille on järjestetty vuonna 2023 keväällä kirjaamiskoulutusta ja kirjaamiskoulutuksen materiaali on uusien ohjaajien käytössä Karhunpesän toiminnanohjaussivustolla. Uudet työntekijät perehdytetään kirjaamaan Nappulaan rakenteellisen kirjauksen menetelmin. Karhunpesässä on käytössä sähköinen asiakastietojärjestelmä Nappula, johon kaikki sosiaalihuollon asiakastiedot kirjataan ja tallennetaan. Palvelimet

on varmuuskopioitu ja palosuojattu. Asiakkuuden päättyessä nuoren kaikki Nappulakirjaukset lähetetään nuoren sosiaalityöntekijälle eikä Karhunpesään jää tietoja nuoresta, joka on siirtynyt Karhunpesästä esimerkiksi kotiin tai toiseen sijaishuoltoonpaikkaan.

Ohjaajat kirjaavat päivittäin nuoren asiakastietoihin kaikki päivän mittaan esiin tulleet tapahtumat, hoidetut asiat, lääkeshoidon toteutumisen ja muut arkiset asiat sekä yhteydenpitoon liittyvät tapahtumat. Kirjaaminen tapahtuu viipymättä ja ajantasaisesti. Rakenteellinen kirjaaminen tukee mahdollisimman realiaikaista kirjaustapaa. Rakenteellisessa kirjaamisessa ohjaaja kirjaa esimerkiksi koulun, perheen sekä yhteydenpidon osalta omat raporttimerkintänsä, jolloin myös tietojen etsiminen myöhemmin asiakastietojärjestelmästä on nopeampaa.

Nuori voi olla ohjaajan mukana kirjaamassa päivän tapahtumia, mikäli se on mahdollista asuinyksikön tilanteen puitteissa järjestää.

Ohjaajien käytössä on kannettavia tietokoneita sekä pöytäkoneita. Tarvittaessa asiakastietojärjestelmään pääsee mobiilivarmenteen avulla myös yksikön ulkopuolelta, joten ohjaaja voi kirjata nuoren asioita esimerkiksi suoraan asiakassuunnitelma-neuvotteluissa tai kotikäynnillä.

Asiakasrekisteriin merkityllä henkilöllä on oikeus tarkastaa tietonsa ja vaatia tarvittaessa niiden korjaamista. Tarkastuspyyntö ja oikaisuvaatimus voidaan esittää rekisterin pitäjälle erillisellä lomakkeella. Karhunpesän osalta rekisterin pitäjänä toimii aina sijoittava kunta. Nuori voi pyytää häntä koskevia tietoja ja kirjauksia omalta vastuusosiaalityöntekijältään.

Karhunpesän ohjaajia tiedotetaan tietosuojakäytännöistä ja vaitiolovelvollisuudesta ja jokainen ohjaaja sitoutuu salapitovelvoitteeseen työ sopimusta allekirjoittaessaan. Kaikki ohjaajat perehdytetään heti ensimmäisissä vuoroissa kirjaamiseen ja heille näytetään Nappulan toiminnot. Yksikön johtaja hankkii uudelle työntekijälle käyttövaltuudet asiakastietojärjestelmä Nappulaan. Yksikön johtaja, vastaava ohjaaja ja ohjaajat neuvovat asiakastietojärjestelmän toimintaan liittyvissä asioissa.

Karhunpesän tietosuojakäytännöt on kuvattu tietosuojaselosteessa, joka löytyy mehiläise verkkosivuilta osoitteesta

<https://www.mehilainen.fi/rekisteriselosteet/hoivapalveluiden-tietosuojaseloste>.

Karhunpesässä tuotettu tai meille toimitettu tietosuojamateriaali hävitetään tarvittaessa asianmukaisesti tietosuojaroskista käyttäen. Karhunpesässä on Lassila&Tikanojan hallinnoima tietosuoja-astia, jonka asianmukaisesta tyhjämisestä kyseinen yritys huolehtii. Yksikön johtaja tilaa astian tyhjennyksen tarpeen mukaan.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Kim Klemetti

kim.klemetti@mehilainen.fi

p. +358 456728286

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä Ei

9. YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Toiminnan kehittämistarpeet kootaan esimerkiksi kuukausittaisesta omavalvonnassa kuukausikyselystä, omavalvontakäynneiltä, asiakaspalautteista ja henkilöstötutkimuksesta nousseista kehittämiskohteista.

Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta tehdään koskien Familiarin lastensuojelupalveluita ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa. Lisäksi kehittämissuunnitelmat liitetään omavalvontasuunnitelman liitteiksi yksikössä nähtäviksi.

10. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

10.1. Omavalvontaohjelma

Tämä omavalvontasuunnitelma on osa Mehiläinen Oy:n sosiaalipalveluiden omavalvontaohjelmaa.

Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan kuukausittain omavalvontakyselyllä. Kyselyn pohjalta määritellään toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan.

Neljännesvuosittain toteutetaan johtamisen auditointi, jossa omavalvonnassa toteutuminen on yksi arvioinnin osa-alue.

Vuosittain, syksyllä, vastaamme omavalvonnassa vuosikyselyyn, jossa arvioidaan omavalvonnassa toteutumista koko vuodelta. Vuosikyselyn pohjalta laaditaan kehittämistoimenpiteet seuraavalle vuodelle.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys 29.8.2023

Allekirjoitus Meri Boström